

*Zámek Linhartovy –
nově vykvetlá krasavice Albrechticka*

Velcí muži Z MĚSTA M

Také okolí perly linhartovské historické architektury zalila počátkem září povodňová laguna, zámeckému interiéru vodní nápor naštěstí neublížil...

O všech zabydlených koutech v údolí Zlaté Opavice, včetně Města Albrechtice, existují nejstarší písemné záznamy z doby téměř před 800 lety. Původní slovanské osady, které tu stály, rozmetaly tatarské nájezdy a kraj čekal do druhé poloviny 13. století na nové obyvatele. Stali se jimi němečtí kolonisté, kteří tu započali s obděláváním půdy a s rozvíjením řemesel.

O původu pojmenování města existují dvě teorie – podle první odstartoval dávné osídlení český kníže Oldřich (odtud nejstarší název Oldřichov), zatímco jiná domněnka vidí zakladatele osady v myslivci Albrechtovi. V některých písemných pramenech se ještě objevuje název Olbersdorf používaný především německými pisateli. S tímto pojetím koresponduje městský znak zobrazující statného muže se stromem z půdy vytrženým v ruce.

Dochované nálezy mincí a drobných předmětů svědčí o tom, že územím dnešního města procházela Jantarová stezka – obchodní cesta, jež propojovala jižní území starého kontinentu se severními končinami Polska. Tolik z údajů, které poskytl dnešní albrechtický starosta Luděk Volek.

Z událostí posledních let stojí za zmínku rok 1997, kdy oblast postihla hrozivá povodeň. Letos v září se velká voda – po deseti letech a dvou měsících – znovu vrátila.

Bez mála tucet policistů z Obvodního oddělení Policie ČR Město Albrechtice měl na první celý zářijový víkend naplánovaný turnaj v sálové kopané na Jižní Moravě. Sportovci, v čele s vedoucím obvodu, odcestovali s menší časovou rezervou a zároveň s vidinou zasloužené doprovodné (společenské – ba přímo i burčákové) akce.

Rychlé mobilní zprávy je ovšem vrátily z Hodonína zpět. Město vás potřebuje, voda stoupá, také nejedné vaší osobní zahrady se zmocňuje vodní hladina!

Kolem jedné hodiny za kritické čtvrté noci bylo celé oddělení na nohou, v práci. Vzdušný vodní tok rozdělil jihovýchodní albrechtické předměstí – Opavici na dvě části. Ke slovu přišla plavidla zejména hasičů – profesionálních z Krnova i místních dobrovolných.

Nejohroženější obyvatele evakuovali obětaví záchranáři nejprve do blízkého zámku, odkud jich

Pršet začalo ve středu. Vytrvalo i hodně zprudka. Byl to takový ubíjející, jakoby nekonečný déšť. A lilo celou noc. Ve čtvrtek ráno už byly zvednuté hladiny vod. Hlavně v Albrechticích to šlo během nočních hodin o metr, o metr a půl nahoru. Kolem jedenácté hodiny dopoledne se potom říčka Opavice (řečená též Zlatá) u obchodu v dědině Opavice, kde je nízký břeh, vylila z koryta. Ve dvanáct hodin se tam nesmělo. A voda postupovala po půlhodině o dvacet třicet čísel vzhůru – jak se to hnalo z okolních kopců...

...na rozdíl od jiných – dosud moderními zásahy nezajištěných – míst podél Zlaté – a zuřící – Opavice

Albrechtické policejní oddělení má do služby 3 auta a 2 motorky zn. Jawa, což dostupností hlídek do nejzasutějších míst obvodu stačí – na snímku prap. Zdeněk Caisberger (u volantu) a pprap. Michal Moravec

dvacítku převezli k pohodlnějšímu pobytu do albrechtické školy. Radě lidí, v tu chvíli bez přístřešku, vypomohli azylem příbuzní a dobří známí.

Vše po celou noc řídil čerstvý (k 1. září ustavený) policejní okresní ředitel plk. Mgr. Tomáš Tuhý. Trvale v Albrechticích žijící občan, který shodou okolností rovněž v roce 1997, jako pětadvacetiletý začínající policista, dirigoval protipovodňové záchranáře (z pověření bruntálským OŘ P ČR).

Velkou atrakcí Albrechticka – ne-li dominantou – se v posledních letech stal zámek Linhartovy. Díky sdružení Příznivců linhartovského zámku, za přispění Města Albrechtice a města Krnova i s využitím evropských zdrojů povstalo zámekské sídlo z ruin. Od loňského roku tady na česko-polském pomezí láká návštěvníky do expozic a k častým kulturním programům (obě v pestrých a proměnlivých podobách).

Zpráva o Linhartovech, ta nejstarší, se objevuje v listině o rozdělení opavského knížectví z roku 1377. V době, kdy získal knížectví jako léno Mikuláš z Vilbachu, pravděpodobně již na místě dnešního zámku stála tvrz (její existence je uvedena v kupní smlouvě z roku 1410 – tehdy získali linhartovský statek bratři Fulštejnští z Vladětína).

V dobách česko-uherských válek mezi

Chata, kterou právě „kontroluje“ prap. Martin Vaněk (novomanžel, vodák, parašutista...), leží vlastně v sousedství hlavního silničního tahu nad Heřmanovicemi – přesto i ji několikrát navštívili zloději

Jiřím z Poděbrad a Matyášem Korvínem stáli majitelé tvrze věrně na straně krále Jiřího. Proto byla pevnůstka obléhána a nakonec v květnu 1470 Matyášovými přívrženci dobyta.

Ve druhé polovině 16. století zahájil tehdejší majitel Václav Haugvic přestavbu tvrze na renesanční zámekské sídlo. Z té doby se zachovala dispozice objektu s uzavřeným vnitřním dvorem a obrannou věží a klenby sklepních prostor. Rovněž sgrafitová omítka, která pů-

vodně pokrývala celou fasádu zámku, je dodnes na věži patrná. V arkádové chodbě druhého patra severního zámekského křídla jsou také do dnešních dnů zřetelná nejstarší figurální sgrafita.

Na zámku koncertovala ve druhé polovině 18. století vlastní renomovaná kapela, pobývali zde hudební, umělecké i myslitelské osobnosti evropského formátu. Výčet historických událostí je úctyhodný. Během druhé světové války měla být budova německou vojenskou nemocnicí, ale záhy vyhořela. Zásadních oprav a rekonstrukce se zámek dočkal až v novém tisíciletí.

Dne 28. května 2005 se otevřely – za účasti široké veřejnosti – vnitřní prostory zámekské „novostavby“. Útočiště tu nacházejí První dětská galerie v České republice, sbírka starých šicích strojů, expozice křesťanství, dokumentuje se zde historie a současnost Města Albrechtice, textilního průmyslu na Krnovsku atd. Mezi novějšími nabídkami se letos objevily stálá kolekce keramického – „pohádkového“ – odkazu Jana Kutálka nebo soubor exponátů dokumentujících Vývoj četnictva a policie u nás, či výstava nazvaná IPA (Mezinárodní policejní asociace) jako forma policejní spolupráce.

Současný dobrý duch zámku, kastelán nekastelán, fanatik dobročinnosti a učitel na albrechtické „základní umělecké škole“ Jaroslav Hrubý (věrně a neúnavně provázený „zámekskou partačkou“ Miluší Kaletovou) postupuje v zámekských interiérech do vyšších poschodí, nabízí rozšiřovaný výstavní prostor českým i zahraničním výtvarníkům a fotografům, pořádá atraktivní vernisáže, hudební pořady, přátelská setkání příznivců pohody a celoživotních inspirací i vyhledávaných potěšení – uměním.

V 18. století – dlužno ještě připomenout – vznikl kolem zámku okrasný sad ve fran-

couzském stylu, ve století 19. upravený na přírodně krajinářský park a dosud nabízející ojedinělou atmosféru k romantickým procházkám...

Historie a současnost Obvodního oddělení P ČR ve Městě Albrechtice je sice kratší, leč neméně již rozmanitá – i vydařená.

*Kostel v Městě Albrechtice založili roku 1747 – stavba je to nato-
lik historicky cenná, že ji stát chrání jako kulturní památku*

V minulém století vystřídal stanici bezpečnosti po nějakých letech oddělení pohraniční a teprve k datu 1. 7. 2000 se do Města Albrechtice vrátil klasický policejní obvod. S úplně novými lidmi. Vybíral si je Tomáš Tuhý a byli to – stejně jako on – mladí muži ve věku do pětadvaceti let, s minimem služebních zkušeností.

Mateřská školka se jim říkalo, nebo taky Malý Titanik. Velkou životnost tomu útvaru nikdo nedával. Přesto začal fungovat na skoro prokletě dobré úrovni, vyšvihl se mezi nejlepší týmy po rozlehlejších okolí – a tam zůstává dodnes. Omladina tenkrát uchopila poskytnutou šanci za pačesy cílevědomě.

Albrechtští policisté operují zřejmě na jednom z největších policejních obvodů v republice. Na ploše blížící se 400 kilometrům čtverečním (napříč rajonem najedou klidně 60 kilometrů) se v šestnácti obcích a jednom městě starají o více než 11 000 občanů (v samotném Městě Albrechtice žije trvale na 3 700 lidí).

V přeprstém, značně zalesněném terénu – v předhůří Hrubého Jeseníku s nadmořskou výškou k tisíci metrům (kde může ležet sníh od října do května), jinde v nížinatých podmínkách (kde Malá Haná už v červnu nabízí obilí ke kosení) – mají odhadem 1 000 rekreačních objektů. A s nimi trable.

Když začínali pod prvním velením, jako noční můra je trápila série vloupání do rekreačních objektů. Pachatel vždy ob týden vybral několik chat v různých oblastech. Měnil místa, přizpůsoboval se situaci, choval se jako profesionál v daném oboru. Vlastně neodnášel z vloupaček hodnotnější věci, vět-

šinou sahal jenom na věci pro běžnou spotřebu. Přespával pod cizí střechou, pojedl ze zásob nedobrovolného hostitele, občas si přilepšil odcizením nějaké starožitnosti.

Policisté si postupně vytvořili jeho „pracovní“ portrét, rozčílovalo je, jak jim bezmála půl roku neustále uniká. Tušili, že to bude bezdomovec neustále v pohybu, recidivista, který má představu o policejních preventivních pátracích akcích – i s použitím služebních psů.

A přece jen se podařilo odhadnout, kde by mohl dareba nově udeřit, kvalitní místní znalost – a příslušná představivost – se vyplatila. U vytipovaného objektu zaznamenali vartující policisté skutečně podezřelý pohyb podezřelých osob. Smyčka se začala zatahovat, potulný lupič se ukrýl v obrovském seníku jedné zemědělské usedlosti. Zřejmě to byla jeho základna, častěji tam přespával, měl tam jakési skladiště materiálu, varil s propanbutanovými láhvemi.

Ve finále překvapivě škrtnul sirkou, zřejmě s úmyslem upálit se. Zasahující policisté prokázali výraznou odvahu, pronikli do ohroženého prostoru přes hořící seno, vytáhli pobudu na světlo světa (vytrvalý lapka se stačil poranit nožem do břicha) a za přispění lékařské záchranky mu spasili život. Rovněž zabránili větším majetkovým škodám odstraněním zahřátých plynových bomb a lokalizováním ohně.

Fotbalové srdce albrechtické policejní sestavy má své tradice – i mnohé soutěžní úspěchy – a nepochybně si zachová nejen sportovní síly po ještě hodně dalších let

Někdejší policejní útvar, s mírným despektem označovaný za „mateřinku“, nabírá roky (jako ostatně všichni ostatní kolem), a pozor: má dohromady (mezi obdobnými mužstvy nejspíš rekordních) letmo sčítáno 35 dětí do 15 let věku – pro ně chystá každý rok Den dětí a Mikulášskou besídku

Pachatel doznal 28 skutků, tím si junáci policisté připsali značné plus body, v objasnenosti – a úspěšnosti vůbec – je to vyneslo rázem do popředí.

(Zloděj neušel přiměřenému trestu. Po nějaké době byl přesto na svobodě, vydal se do jiného působiště a nedlouho na to dobrovolně opustil pozemský svět...)

● ● ●

S érou Tomáše Tuhého ve vedení albrechtických policistů víceméně souvisí také zajímavý policejní fotbalový dění. Po velké vodě roku 1997 odpískal fotbalový klub v osadě Hynčice svoji existenci, natolik měli povodní poničený plácek na kopanou. A kluci, co spolu kamarádili, z 90 procent místní policejní „dorost“, se rozhodli fotbalové hřiště vlastními silami obnovit. Vytvořili mužstvo, pod názvem policejní složky, a koncem století se nahlásili do 4. třídy – nejnižší fotbalové soutěže.

Jako meteor – popř. jako Klabzubova jednáctka – postupovala policejní soupiska vzhůru, až dosáhla na krajský přebor! Pak převedli Tuhého na OŘ P ČR v Jeseníku. Rozjetý mančaft převzal nový sportovní klub Města Albrechtice – a působí dosud.

Kolektivní cítění albrechtických policistů

Letošní „otevírání sezony“ na linhartovském zámku narušilo pronásledování a zdařilé dopadení kriminálního – hráli zleva: krnovský kolega Jiří Toporský, Jaroslav Hrubý, policista ze Znojma František Šmákal, akci dozoruje ředitel OŘ P ČR Bruntál plk. Mgr. Tomáš Tuhý

Nejpsší i pod vlivem televizních Četnických humoresek prožívá nejnovější expozice na zámku Linhartovy potěšitelné návštěvnické hodiny

vůči konkrétnímu sportu pokračuje – jak se z výše uvedeného dá usuzovat – v účasti na turnajích v malém (a obzvláště v zimě sálovém) fotbálku a třeba pod hlavičkou místní sekce IPA (International Police Association) rovněž ve sportovních „bojích“ na nejednom mezinárodním fotbalovém klání (naposledy příkladně ve druhé půli září v chorvatské Poreči).

Pátým rokem bude vedoucím Obvodního oddělení P ČR Města Albrechtice (od loňska s příležitostnou policejní stanicí v městečku Osoblaha) npor. Bc. Libor Včelný (37) s dostatečnými zkušenostmi šéfa z dřívějšího velení ve Vrbně pod Pradědem. Jeho zástupcem je npor. Bc. Jaromír Hošek (35), ostatních jedenadvacet policistů jsou vrstevníci (k předešlým 16 tabulkám dostali v roce 2006 přidáno 7 míst „po redukování pohraničnických“) a zároveň zkušení ochránci zákona s více než desítkou odsloužených let na osobních kontech.

Odchody – natož dramatické jako mnohde jinde – jim v souvislosti s novelou účinnosti

zákona 361 nehrozí. S předpokládaným vstupem do Schengenského prostoru lze naopak předpokládat příchod dalších mužů (k 1. 1. 2008). Aby mohli pro bezpečí občanů v tomto regionu dělat maximum, zdůrazňuje bruntálský ředitel policie.

Součástí obvodu je dlouhá státní hranice s Polskem i hodně poslední dobou frekventovaný hraniční přechod Bartultovice na významném silničním tahu 57. Dopravní ruch roste, policejních povinností přibývá. A některé úkoly se – laskavému čtenáři jistě povědomé – opakují.

Od začátku letošního roku se množily případy napadených rekreačních chat a chalup. Mizelo z nich jídlo, někdo si u nepřítomných majitelů těstoviny vyvařoval, polévky ze sáčku, knedlíky z prášku tvořil. A policie hned měla podezření na jednoho chlapíka. V dubnu, v květnu si ho opakovaně zvali na rozpravu, on ale nic nepouštěl, nepřiznával barvu.

Přitom se organizovaly pátráčky, ráno před pátou hodinou pročesávaly hlídky terén, hlídaly chatky, chtěly pachatele dostat za tepla v peřinách, šly mu v patách a nic.

Až se v červnu ozvala s oznámením jistá chalupářka. Někdo u mě zrovna teď byl! Ukázalo se, že čertovo kvítko muselo vniknout do objektu střechou. Klidně vešlelec uvnitř v kuchyni hospodařil, pak vyušil ovšem příjezd majitelky a prchal. Jen letmo ho zahlédla, kterým směrem se dal, naznačila, snad to mohl být chlap v takové a takové bundě, neuměla vyslovit určitě. Předpokládanému týpku to odpovídalo.

Policisté se za ním neprodleně vydali a psovod, který se přímo u chaloupky se psem žádné stopy nechytal, jinak novodobý četník s očima i v periférním vidění jako rys, uspěl. Dobře na tři kilometry od místa činu zmerčil stranou od silnice ve stráni podezřelého chlapíka.

Vzal to přes louku cestou necestou, měl schopné terénní vozidlo, ani chundeláče v ten okamžik nepoužil, a za přispění policejního štěstíčka zabodoval!

Adrenalinové dění kolem vysoké vody první čtvrtky tohoto září v jádru nemohlo albrechtický policejní obvod zaskočit. Třetina osazenstva prošla zkouškou nadměrným vodním přívalům už před deseti roky.

Teď všichni zasahovali, pomáhali tak, jak by se zachoval každý z policistů, vypráví sympaták, myslivec, houbař Libor Včelný. Nehledě na proud, po pás ve vodě, šli tam, kde – jak se vědělo – byli lidi.

Jarda Hrubý, zámecký „správce“ vyvařoval desítky čajů a káv evakuovaným občanům i promáčeným záchranářům. Nadšeně pozoroval souhru hasičů s policisty, s dobrovolnými pomocníky (i nový albrechtický starosta samozřejmě kolem zachraňování kmítal) – manažerovanou spoluobčanem Tomem Tuhým, který držel vše pevně v rukou, s nesmírným organizačním talentem, s kouzlem osobnosti, jejíž charisma se nedá naučit.

A ještě týden potom se vstřícný, obětavý a neúnavný, kamarády zvaný Hrubajz čítil nad chováním některých ohrožených obyvatel.

Starší dvojice nechtěla opustit zaplavený dům, zvedla se až po klidném, ale i chladnokrevném oznámení, že pozdější zásah – v případě zcela vyhočené chvíle životního nebezpečí – budou muset do halíře uhradit. Za mladý manželský pár s dítětem promluvil on, nikam nepůjdeme, jestli tu máme umřít, tak všichni. Je těžké něco takového komentovat, nejen když stojíte po prsa ve špinavé tekoucí vodě.

Dva dny zůstali někteří jednotlivci odříznutí od okolního světa. Našel se muž, který později – poté, když dlouhé hodiny hleděl z okna obydlí uprostřed jezera – skoro pobaveně pravil, už jsem si jednu chvíli myslil, že bude potřeba, aby pro mě přišel vrtulník...

Tentokrát byly na Krnovsku a Osoblazsku postiženy vodním živlem Linhartovy, Albrechtice, Holčovice a nejvíce to asi odnesla ves Dívčí Hrad. Voda tam vybrala a vytrhala elektrické osvětlení, vodovodní řád. V Opavici, v Linhartovech byly mimo provoz zaplavené studny, musela se dovážet pitná voda.

V pátek již povodeň opadala. Hned v sobotu se začalo uklízet. S nedělí vše odeznělo. Na drátěných plotech zůstala propletená hlínová tráva a kdejaký humus.

Voda se vrátila do koryt, život jde dál.

Nikdo za nás za nikoho nic neudělá, věc zcela jistá, neopraví, nezbuduje, štěstí nenachystá!

Jaroslav KOPIC